

# De stedelijke ruimte op losse schroeven

**GOODBYE AIR POLLUTION,  
THE FUTURE IS HERE**

**ANU VAHTRA**

Waar P////AKT, Zeeburgerpad 53

Te zien t/m 11/4 (op afspraak)

Iedereen die weleens met de trein naar of voorbij station Muiderpoort is gegaan, herkent het meteen. Het bakstenen huisje met de pony's, ingeklemd tussen spoor en Panamalaan ter hoogte van de Veemarkt. Een rafelrandje Oost.

Binnenkort verrijst op die plek hoogbouw, met studio's voor singles. Anu Vahtra filmde hoe het huisje werd afgebroken. De metalen vingers van de sloopmachine plukken opvallend delicaat stukjes muur, vloer en vensters weg. De vraag is wanneer het huisje ophoudt dit huisje te zijn, een landmark, een stukje stad, en er alleen een berg afval overblijft. Dat moment laat opvallend lang op zich wachten.

Vahtra heeft een scherp oog voor de stedelijke ruimte en de elementen die haar bepalen. Voor haar solotentoonstelling bij P////AKT zette ze de zaal vol verschuifbare hardboard wanden, planken en afvalhout waar lijmrresten en schuursporen op te zien zijn. Armmoedige decorstukken. Aan elkaar geklonken in T-vormen en strategisch geplaatst suggereren ze huisjes en stegen.

Het is opmerkelijk hoe weinig middelen er nodig zijn om zo'n sterk ruimtelijk gevoel op te roepen, het idee van een stad vorm te geven.

En het kan nog simpeler. In een

zwart-witfilm laat Vahtra de camera beginnen achter een blinde muur waardoor vrijwel niets te zien is. Als de camera omhoog beweegt, reikt de blik een paar meter verder en stuit hij op de witte gevel van een woning. Nog verder in de lift strekt het zicht zich uit over de daken. Maar ook deze ruimte is relatief want fabrieksschoorstenen hebben hier een muur van smog opgetrokken.

Vahtra balanceert knap op het snijvlak van beeldhouwen, architectuur

en conceptuele kunst. Met minimale ingrepen zet ze onze beleving van de bebouwde omgeving op losse schroeven, puur door goed te kijken naar wat alledaags lijkt, maar na inzoomen allerminst eenduidig is.

Het mooiste voorbeeld daarvan is een foto op de achterwand. Te zien is een raam met daarachter aan de onderkant de daken van een congrescentrum of een soortgelijk utilitair gebouw. De bovenkant van het beeld wordt begrensd door een overste-

kend dak waar een truss onder hangt. De ruimte tussen dak en dak, de lucht dus, wordt geframed alsof het een lijsttheater is. Daarbij komt nog dat in de ruit een gat en barsten zitten waar een reparateur met een paar dotten lijm en een meter tape een glasplaatje overheen heeft geplakt.

Een rechthoek zweeft boven het podium. Een ruimte in een ruimte, terwijl er eigenlijk niets is behalve glas en lucht.

**Edo Dijksterhuis**



→ **Onderdelen van de installatie *Goodbye air pollution, the future is here* (2021).** FOTO ANU VAHTRA